

Soud

Závěrečné přelíčení soudu s prostým úředníčkem „Úřadu pro rozdělování peněz“ spojeného státu zvaného ÚNYJE.:

Předseda soudu: „odsou... , pardon obžalovaný, chcete ještě něco uvést na vaši obhajobu?“

Obžalovaný: „vážený pane předsedo, slavný soude, chci jen prohlásit, že jsem byl vždy loyální, vždy jsem svědomitě plnil své úkoly. Nikdy v životě mě nenapadlo, že existuje něco jako fyzikální tajemství. Svého činu velice lituji. Děkuji, že jste mi umožnil tato slova pronést. To je vše.“

Předseda soudu: „povstaňte! Ve jménu spojeného státu ÚNYJE je zde přítomný obžalovaný odsouzen, za vyzrazení fyzikálního tajemství, na doživotí v nejtěžším žaláři. Proti tomuto rozsudku není odvolání!“

Z historie ÚNYJE, aneb jak to všechno začalo

Nadstát ÚNYJE vznikl spojením pěti států na velkém kontinentu planety Erana, která obíhá malou hvězdu Súla na okraji galaxie Větrník. Tato galaxie je vzdálena od mléčné dráhy 27 milionů světelných let. Erana má jeden velký měsíc, zvaný Trabant. Tento měsíc je tak velký, že je na něm dokonce řídká, avšak téměř zanedbatelná atmosféra.

Život, který se na planetě Erana v průběhu věků vyvinul, není nepodobný životu na zemi. Povrch Erany je tvořen z velké části ohromným oceánem Akvárys, který pokrývá přibližně tři čtvrtiny povrchu Erany. Slapové síly Trabantu způsobují na březích Akvárysu velké přílivy a odlivy. Souš je tvořena dvěma kontinenty, velkým zvaným „Kontinentus“ a malým zvaným „Želví ostrov“ a ještě spoustou ostrovů o zanedbatelné rozloze.

Postupným vývojem se na Eraně vyvinul život, jehož vyšší formy získaly značnou inteligenci. Na konci vývojového řetězce stanul dvounohý tvor, v jistých směrech podobný člověku, až na nízké čelo a srst po celém těle.

Tento vrchol vývojového řetězce v prvních fázích své civilizace ovládl velký kontinent. Postupně vznikly různé národy, což zavedlo příčinu k mnoha bojům a válkám. Později také ke vzniku států, jež následně tvořili základ ÚNYJE. „ÚNYJE“ je vlastně název, složený z počátečních písmen prastátů, jejichž sloučením ÚNYJE vznikla. Jde o Úberwald, malý údolní stát v horách, jehož obyvatelé mají v oblíbě zlato, takže jejich banky i domácí trezory jsou jím naplněné. Druhý stát je Náhoří, jeho obyvatelé jsou hlavně pastevci, jsou to spokojení lidé, žijí na poloninách, pěstují krávy a koně a nemají rádi techniku. Třetí ze států je Yellowstán, přímořský stát. Původně to byl velký ostrov, ale pás moře mezi Kontinentem a ostrovem byl postupně zaplaven, takže už dnes jen málo obyvatel ví, že původně byli na ostrově. Obyvatelé Yellowstánu mají rádi moře a taky kdoví proč žlutou barvu. Žlutá je jich vlajka a vlastně všechno co jde nabarvit na žluto, lodě, plachty, oblečení, domy a kdyby to šlo tak i moře. Čtvrtý ze států je Jalovina. Malý stát na jihu kontinentu. Jeho obyvatelé jsou pohodlní, mají rádi siestu a nepředřou se. Tedy né že byli líní, ono to je vlastně způsobeno klimatem. Na jihu Kontinentalisu je i v zimě teplo, není potřeba topit a tedy není nutné přes léto tolik pracovat jako v severnějších částech. No a v létě tam mají takové teplo, že vlastně přes den ani pracovat nelze, jen večer a ráno. Proto je jejich pracovní morálka nižší. Nejraději pracují na úřadech a jsou to dobří, kupodivu pečliví úředníci. Jsou velice loyálnia dbalí detailů. Posledním prastátem je Erbov. Jeho obyvatelé jsou šlechtici. Zakládají si na svých erbech a erbovní řemeslo dotáhli k naprosté dokonalosti. Jejich hlavní město „Krajkopolis“ se stalo i hlavním městem ÚNYJE. Erbové založili politické strany ve všech ostatních prastátech, pravidelně vyhrávají volby a vládnou ÚNYJEi.

Vznik ÚNYJE znamenal konec válek a utrpení a začátek blahobytu. Tedy materiálního. No a ten duševní vlastně nikoho nezajímal. Ikdyž o blaho lidu se starala vláda v čele s presidentem. Bylo

vytvořeno spousty ministerstev a úřadů, jako je ministerstvo pro blaho lidu, ministerstvo pro vymyšlení nesmyslů, ministerstvo pro rozdělování peněz na nesmyslné účely atd.

Nápad a podání projektu

Nyní se přesuneme do jižní části ÚNYJE, do Jaloviny, do jedné knajpy, kde se říká „U chytráka“. Je to vlastně starobylá krčma, kde se už po staletí scházejí studenti i učitelé na žejdlík spravedlivého moku. U malého stolku stranou v koutě sedí u pivka dva studenti, jeden z nich, astronom, se jmenuje Asterjan a druhý je fyzik Parrus. K jejich překvapení si k nim přisedne jejich profesor Hu-Ling. „Nazdar hoši, jak vám chutná pivo?“ „Dobrý den pane profesore“, pozdraví Asterjan. „Pivo je výborný“ prohlásí Parrus. „A co že jste si k nám přisednul?“ „Ále,“ řekne Hu-Ling, „Ministerstvo pro projekty vyhlásilo, že rozdaj dotace na největší projekty, a já mám nápad jak vydělat a hledám schopný studenty. Vy dva jste nejlepší za několik posledních let.“

„No dobrá, a vo co de?“ Zeptal se Asterjan. „Budem měřit rychlost gravitace. Ale nejřív musíme připravit projekt.“ Odpověděl profesor a pokračoval „Pro projekt jsou nejdůležitější následující funkce: Vymejšleč tabulek, to bude Asterjan a, kontrolor šablon, to bude Parrus.“ „Ale pane profesore, nechtěl by jste ty funkce nechat nákejmeconomům?“ zeptal se zoufale Asterjan. „Ani za nic! Musíte to udělat vy!“ prohlásil rezolutně profesor. „Economové jsou banda budižkničemů, nic neuměj a vo všem by chtěli rozhodovat, kdepak!“

A tak druhý den, byla porada v sekretářky pana profesory, slečny Dubré.

....

O tři týdny později na Úřadu pro přidělování peněz.

Profesor Hu-Ling šel pro jistotu podat žádost sám. Ke svému překvapení, protože toto vždycky nechal dělat slečnu Dubrou, zjistil, že tam je velká fronta. Teprve po několikahodinovém čekání konečně přišel na řadu.

Vešel do malé kanceláře, kde uprostřed byl stůl s několika pečlivě srovnanými hromádkami dokumentů. Za stolem seděl úředník. „Dobrý den“ řekl Hu-Ling. „Dobrý den“ odpověděl úředník. Vstal, podal profesorovi ruku a představil se. „Jmenuji se Officiális.“ „Hu-Ling“ představil se profesor a zatvářil se zaraženě. „Něco se vám nezdá?“ Zeptal se Officiális. „Ále,“ řekl profesor, „jen jsem se zarazil nad vaším jménem.“ „Jo, aha“, řekl Officiális. „Moji předkové, až kam šahá můj rodokmen, ještě před vznikem našeho prastátu Jaloviny, byli úředníci, tak se nám zaměstnání stalo i jménem.“ „Ach tak,“ řekl profesor, „jste tedy úředníkem, tak říkajíc tělem i duší.“ „Ano,“ souhlasil Officiális. „Takže s vámi bude radost jednat, všechno půjde jako na drátkách.“ zajásal profesor. Officiális se zatvářil překvapeně. „Vy jste na úřadu poprvé? Je to vůbec možvý?!“ „Ano, dosud moje věci vyřizovala moje sekretářka, slečna Dubrá.“ odpověděl rozpačitě profesor. „Áa ano,“ řekl Officiális. „Slečna Dubrá je kus, ale taky je velice sveřepá, dosáhne všeho co chce, za každou cenu. Ovšem někdy je ta cena dost příjemná.“ „Hmm...“ zatvářil se profesor a nevěděl co má říct, jen ho napadlo, jestli přece jen neměl poslat slečnu Dubrou. Ale na tyto úvahy bylo už pozdě.

„Tak snad abychom se posadili“ řekl Officiális a zeptal se: „Tedy co máte?“

Profesor se rozzářil nadšením: „No, my by jsme chtěli s konečnou platností změřit rychlost gravitace.“ „Hmm, a co na to potřebujete?“ podezřívavě se otázal Officiális. „No, celou novou laboratoř s měřícím zařízením a hlavně výkonný lasery, a dva tunely dlouhý aspoň 5 km. Jo a ty laboratoře musejbejt aspoň tři.“ vysvětloval profesor. „Proč tři?, jedna by vám nestačila?“ tvářil se čím dál podezřívavěji Officiális. „No to aby bylo možný poznat směr vlny.“ Trval na svém profesor. „Hm, to ale bude stát pěkný prachy. No a co když vám nad tím přeletí vrtulník a nebo třeba jen moucha?“ tvářil se důležitě Officiális. „Ale to přece bude úplně jiná vlna!“ začal propadat panice profesor. „Jak to? Gravítace jako gravítace!“ řekl Officiális nepřístupně. „Ale ty vlny, to je přece

něco úplně jinýho.“ řekl už trochu našťavaně profesor. „Jak jinýho?“ zaútočil Officiális. „No tak, to žádnej vrtulník, natož moucha nemůže vyvolat.“ snažil se profesor vypadat přesvědčivě. „Proč by nemohla? Taková moucha má ve vzdálenosti jeden metr nebo vrtulník deset metrů nad vámi má gravitaci větší než nejbližší hvězda nebo celá vzdálená galaxie. Jak to proboha chcete měřit a jak vyloučíte vlivy okolí? A to nepočítám různý zemětřesení, slapový síly Trabanta, nebo jen poruchy otáčení Erany!“ Argumentoval Officiális. „Ale to jsou přece jiný vlny, úplně jiný. To nemůžete srovnávat! Takový vlny, který vzniknou srážkou černejh děr a mají velkou sílu!“ řekl už docela rozzlobený profesor. „Ale, ale...“ nedal se Officiális, „Z našeho hlediska, ikdyby někde zmizela celá galaxie, tak se to projeví tak nepatrně, že veškerý okolní vlivy, jak jsem říkal, mají daleko větší vliv a vy to nemůžete poznat“. To už profesor rudnul vzteky a procedil mezi zuby: „zdá se, že inteligentní a vstřícněj úředník je logickej spor!“ „Jo?!“ ohradil se Officiális, „já vám řeknu, co je logickej spor: KDYBY GRAVITACE MĚLA RYCHLOST SVĚTLA, TAK SE NEDOSTANE Z ČERNÝ DÍRY!!!“, a Officiális se vítězoslavně podíval na očividně zdrceného profesora. Ten, chudák, celý zbledl, vzal svoje věci, zakoktal pozdrav a pomalu, se skloněnou hlavou, se vytratil z kanceláře.

Officiális, v souladu s pravidly úřadu, dal výsledek rozhodnutí na celoplanetární informační síť zvanou Pavučina. Znění bylo toto: „Financování projektu na stavbu zařízení určeného k měření rychlosti gravitace se zamítá, dokud nebude uspokojivě vysvětlena skutečnost, jak by gravitace mohla uniknout z černé díry, pokud by se šířila konečnou rychlostí.“

A děly se věci....

Po odchodu z úřadu se zoufalý profesor vydal do hospody „U chytráka“. Hned ve dveřích křiknul na vrchního „panáka!!!“, pak teprve se rozhlídnul po lokále. Asterjan a Parus seděli u svého oblíbeného stolu a profesor, už s panákem v ruce, si k nim přišel. „Nazdraví!“ řekl a kopnul panáka do sebe a hned zavolal „dalšího!!!“. Oba studenti na něj koukali, „co se děje pane profesore“ zeptal se Asterjan. „Álee ...“ vzdychl profesor, „byl jsem dneska za pěknýho moulu!“ „Jak to?“ ozval se Parus. Profesor do sebe kopnul druhého panáka, „Hoši, koukněte se na Pavučinu, jak to dopadlo s naším projektem“. Parus vstal a odešel kousek dál k terminálu Pavučiny, který byl k dispozici návštěvám krčmy. Za chvíli se vrátil a řekl „nějak to nejde, ty stránky jsou zablokovaný nebo co...“ „Mmmmm“ zamumlal profesor s třetím panákem v ruce, „momožná chvilku popočekejte.“ Po čtvrtém panáku pana profesora se Asterjan zvednul a šel se znovu podívat na terminál Pavučiny. A vrátil se s očima na vrch hlavy „Ty vole, vobjednej panáky, rovnou šest, ja si musimsednout...“ vyhrknul na Paruse, „...to je konec fyziky!“

Ale nebyl.

Druhý den, se profesor probudil až v poledne, hlava mu třeštila, připadalo mu, že jí má dvakrát větší, a strašně pomalu se začal rozpomínat, co se vlastně včera stalo. Pak se náhodou podíval na domácí terminál Pavučiny, a okamžitě vystrízlivěl, hlava se mu hned zmenšila na původní velkost a přestala bolet. Na terminálu svítil vzkaz: „OKAMŽITĚ SE DOSTAVTE K PREZIDENTOVI ASOCIACE FYZIKŮ!“ Profesor se rychle opláchl, oblékl a vyrazil do AF. Naštěstí to neměl daleko, jen obešel dva bloky domů, a vešel na recepci AF.

Jak ho recepční uviděla, zvolala, „pane profesore, pan president vás netrpělivě očekává! Kde jste se zdržel?“. Profesor jen máchl rukou a pokračoval k výtahu. Svezl se do čtvrtého patra, zaklepal na kancelář presidenta a vešel. Uvítala ho sekretářka. „malý moment“, zvedla telefon a řekla do sluchátka, pane prezidente pan profesor Hu-Ling“. Odpověď profesor neslyšel, ale sekretářka, když položila sluchátko, řekla „máte jít dál!“.

Prezident asociace fyziků dr. Relativus, byl zapřísařhlým fyzikem, zastáncem čisté vědy. Dokonce se zasadil o vytvoření fyzikální policie, která dbá na čistotu vědy, zejména fyziky. Teď si pozval na

kobereček profesora Hu-Linga a tvářil se důležitě. Když vstoupil Hu-Ling, nasadil svůj známý